

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะของความเป็นผู้นำ
ของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท

The Relationship Between Characteristics According to Learning Outcomes
and Leadership Traits of Students in Hotel and Resort Management,
Dusit Thani College

วิเทพ วาทะวุฒิ¹ วาติต อินทุลักษณะ² สุรเกียรติ ธาดาวัฒนาวิทย์²
Witthep Watawuti¹ Watit Intuluck² Surakiat Tadawattanawit²

Corresponding author's E-mail: goowagoo@gmail.com watit.in@dtc.ac.th surakiat.ta@dtc.ac.th

(Received: October 15, 2020; Revised: December 29, 2020; Accepted: January 8, 2021)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา 2) เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาและ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัย ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 196 ตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบ rating scale ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 ข้อมูลได้ถูกวิเคราะห์ด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, One-way ANOVA และ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 18-20 ปี มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 1.76 ถึง 2.51 ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และทั้งบิดาและมารดามีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว นอกจากนี้ยังพบว่า 1) ระดับของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง 2) ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ทอยู่ในระดับปานกลาง 3) การเปรียบเทียบคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้แยกตามเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน หากแยกตามปีการศึกษา พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในขณะที่การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีแยกตามเพศ และปีการศึกษาไม่มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ 4) การทดสอบทางสถิติพบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีอยู่ในระดับสูงที่ระดับนัยสำคัญ .01 ($r = .71$)

คำสำคัญ: มาตรฐานการเรียนรู้ ลักษณะความเป็นผู้นำ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

¹ วิทยากรพิเศษ วิทยาลัยดุสิตธานี และอาจารย์ผู้ฝึกสอนพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด

² อาจารย์ประจำสำนักบริหารธุรกิจและการศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี

¹ Guest Lecturer, Dusit Thani College and Cabin Crew Instructor, Thai Airways Co., Ltd.

² Lecturers, Office of Business Administration and General Education, Dusit Thani College

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of characteristics according to learning outcomes of students; 2) to study the leadership traits level of students; 3) to compare demographic factors against characteristics according to learning outcomes and leadership traits of students; and 4) to study the relationship between characteristics according to learning outcomes and leadership traits of students. The samples were 196 students, who have been studying in hotel and resort management, Dusit Thani College. Research instrument was a rating scale questionnaire, which its reliability was 0.94. The data were analyzed by descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics: t-test, One-way ANOVA and Pearson correlation methods

The result from the descriptive statistic stated that most of the respondents were female between 18-20 years old with a GPA between 1.76 and 2.51. Most of them live in Bangkok and surrounding region and both parents were business owner. Regarding to the research objectives, the findings are as followed: 1) the level of both characteristics according to learning outcomes were at a moderate level as well as; 2) the leadership traits of students' level were moderate; 3) from the statistical testing, to compare characteristics according to learning outcomes categorized by gender, it had no significant differences. To classify by years, it revealed significant difference at .05 level. The comparisons of leadership traits categorized by sex and years had no significant differences at .05 level; and 4) there was a relationship between characteristics according to learning outcomes and leadership traits of students in hotel and resort management, Dusit Thani College at .01 level of significance ($r = .71$)

Keywords: learning outcomes, leadership traits, Thai qualifications framework for higher education (TQF)

ความเป็นมาของปัญหา

วิทยาลัยดุสิตธานี เป็นสถาบันการศึกษาเอกชนที่ก่อตั้งขึ้น และเป็นส่วนหนึ่งในเครือดุสิตธานี กลุ่มโรงแรมชั้นนำระดับ 5 ดาวในประเทศไทยที่มีความเป็นมายาวนานกว่า 20 ปี และขยายธุรกิจสู่ต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพให้กับนักศึกษาทั้งในภาคทฤษฎี โดยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยวโดยตรง และในภาคปฏิบัติที่นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานจริง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์การเรียน

ที่มีคุณภาพเพื่อการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นก้าวแรกของการเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับนักศึกษาเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นมืออาชีพที่ประสบความสำเร็จกับตำแหน่งงานในอนาคต จากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการของประเทศไทยที่เจริญเติบโตและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ธุรกิจนี้กลายเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสร้างรายได้มากที่สุดในประเทศ ดังนั้นความต้องการบุคลากรที่มีศักยภาพ และคุณสมบัติเหมาะสมในการทำงานจึงเพิ่มขึ้นและมีความต้องการเป็นอย่างมาก วิทยาลัยดุสิตธานีเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ มีทักษะการปฏิบัติงาน และการบริหารอย่างแท้จริงเพื่อรองรับ

ความต้องการของภาคเอกชน (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2557) เช่นเดียวกันกับสถาบันการศึกษาทั่วไปซึ่งต้องการสร้างบัณฑิตให้เป็นคนเก่งและคนดี ประชัญญาในการบริหารวิทยาลัยดุสิตธานีที่ว่า “สุขสำเร็จด้วยปัญญา (Wisdom for change)” ได้สะท้อนถึงปณิธานในการประสิทธิประสาทวิทยาการและประสบการณ์ ให้นักศึกษามีความรอบรู้ รวมทั้งทำประโยชน์ให้กับสังคม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตส่งผลให้ประสบความสำเร็จและมีความสุขในการดำรงชีวิต (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2557) การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ การส่งเสริมทักษะด้านภาวะผู้นำ (Leadership) และสร้างผลลัพธ์มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning outcome) จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะสมรรถนะ (Competency) ดังกล่าวจะสามารถสร้างคุณภาพของบุคลากรและสะท้อนความเป็นผู้เชี่ยวชาญในฐานะสถาบันหลักของประเทศไทย และหนึ่งในสามของเอเชียภายในปี พ.ศ. 2563 ด้านอุตสาหกรรมบริการ

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี ซึ่งการสำรวจการรับรู้คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis, Communication and information technology skills)

ซึ่งในปัจจุบันยังพบว่ามีปัญหาในด้านของการส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคมที่อาจส่งผลถึงคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการสร้างแรงบันดาลใจ หรือลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวม โดยจะเป็นวิธีการหนึ่งที่เหมาะสมในการตรวจสอบคุณภาพของผู้ที่จะก้าวเข้าไปเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยดุสิตธานีเมื่อไปประกอบอาชีพยังสถานประกอบการต่างๆ แล้วมีช่องว่าง (Gap) ระหว่างภาวะผู้นำ และมาตรฐานการเรียนรู้ในปัจจุบันกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Desirable characteristics) เป็นอย่างไร รวมถึงนักศึกษาที่เพิ่งออกจากรั้วมัธยมศึกษา โดยใช้กระบวนการด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล (Human resources management) ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้หรือการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี ว่าควรเน้นด้านใด กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในปี 2552 ผลที่ได้รับจากการสำรวจจะนำไปสู่การปรับปรุงหรือการเพิ่มเติมคุณภาพนักศึกษาให้มีความสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขและความสำเร็จตามปณิธานหรือปรัชญาในการบริหารของวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท

3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตใน ความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการ ปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม จากการทบทวนความหมาย สามารถสรุป ความหมาย ใน 2 มิติ คือ มิติด้านศาสนา หมายถึง ความดีที่บุคคล พึงมี ยึดถือและปฏิบัติ เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา การนำหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนามายึดเหนี่ยว จิตใจ และมิติทางด้านสังคม ได้แก่ การเป็นคนดีของ สังคม การช่วยเหลือ แบ่งปัน เข้าร่วมในกิจกรรมและ หน้าที่ซึ่งแสดงออกถึงความเป็นพลเมืองที่ดี

2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วย ตนเองได้ สามารถสรุปนิยามของคำว่า ความรู้ที่เกิดจาก การตีความ แปลความ ตามความเข้าใจของแต่ละคน ซึ่งมาจากประสบการณ์ ทักษะ การเรียน ความเชื่อ ซึ่ง จะมาเป็นตัวช่วยในการตีความด้วย ความรู้จะเกิดมา จากความจำเป็นอันดับแรก แล้วเข้าใจจนเกิดการ

นำไปใช้ให้บรรลุเป้าหมาย ความรู้เป็นกระบวนการหนึ่ง ของการเรียนรู้ ความรู้ว่าจะบอกได้ว่า รู้เกี่ยวกับความ จริง รู้เกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศต่างๆ (Know what) และรู้ที่จะนำไปใช้ได้อย่างไร (Know how)

3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์ และการ แก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้ คาดคิดมาก่อน จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทักษะ ทางด้านความคิดและปัญญา (Cognitive skills) คือ ความสามารถในการเข้าใจหลักการ การรู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ทฤษฎีต่างมาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงาน เป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง และสังคม ความสามารถในการวางแผน และ รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง จากนิยามข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปและสังเคราะห์ความหมายของทักษะ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลว่า หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจตนเองและผู้อื่น เคารพใน สิทธิและยอมรับความแตกต่าง หลากหลายของแต่ละ บุคคล ยิ่งไปกว่านั้นคือรู้จักปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม ของทีมและองค์กร สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis, Communication and information technology skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และ สถิติ ขณะที่ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) หมายถึง ความสามารถใน

การเข้าใจ และใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมประมวลผล เก็บรักษา และเผยแพร่ข้อมูล และสารสนเทศโดยรวม ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และการสื่อสารโทรคมนาคม นอกจากนี้ในด้านของทักษะการสื่อสาร สรุปลงได้ การสื่อสารหมายถึง กระบวนการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสารของบุคคลเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกทั้ง ในรูป วจนภาษา (การพูด/ถ้อยคำหรือเขียน) และอวจนภาษา (กิริยาท่าทางการแสดงออก) ในลักษณะการเผชิญหน้า หรือมีสื่อเป็นตัวกลาง ทำให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อให้เกิดผล และข้อมูลย้อนกลับได้ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of psychomotor skill)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ด้านวิธีการวิจัย การดำเนินการวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ กับปัจจัยด้านลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา วิทยาลัยดุสิตธานี สาขาวิชาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท
2. ด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยทำการศึกษาคำความสัมพัทธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท เพื่อให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท

3. ด้านพื้นที่ พื้นที่ศึกษาใช้พื้นที่ วิทยาลัยดุสิตธานี เลขที่ 1 ซอยแก่นทอง แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท ชั้นปีที่ 1-4 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท ชั้นปีที่ 1-4 โดยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 196 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน (Proportionate stratified random sampling) ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชั้นปีการศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 4 หรือ สูงกว่า	148	70
ชั้นปีที่ 3	76	37
ชั้นปีที่ 2	95	47
ชั้นปีที่ 1	87	43
รวม	400	196

เนื่องจากมีความแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นปีตามสัดส่วนประชากรของนักศึกษา ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีการทดสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Cronbach's coefficient alpha) ที่มีภาพรวมของความเที่ยงในแต่ละตัวแปรศึกษา มีค่ามากกว่า 0.7 และพิจารณาจากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามได้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป มาตรฐานการเรียนรู้ และความเป็นผู้นำของนักศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิง

พรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานงานวิจัย ได้แก่ การทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ทมีระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้เฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความคิดและปัญญา และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและมาตรฐานการเรียนรู้โดยรวมเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ขณะที่ระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ และด้านการวิเคราะห์ตัวเลขอยู่ในระดับปานกลาง

2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของตนเองโดยรวม และรายด้าน

ตารางที่ 2 คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา

คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
มาตรฐานการเรียนรู้โดยรวม	3.58	0.47	สูง
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.98	0.94	สูง
ด้านความรู้	3.39	0.76	ปานกลาง
ด้านความคิดและปัญญา	3.60	0.74	สูง
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.69	0.83	สูง
ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	3.25	0.74	ปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท มีระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา เฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างกระบวนการแบบทำทาย ด้านการทำให้คนอื่นได้สร้างความสามารถ ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการเสริมสร้างกำลังใจ เกิดขึ้นอยู่ในระดับสูง ขณะที่ระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม และด้านภาวะผู้นำของนักศึกษาโดยรวมเกิดขึ้นปานกลาง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา ตามการรับรู้ของตนเองโดยรวม และรายด้าน

ระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ภาวะผู้นำนักศึกษา	3.37	0.66	ปานกลาง
การสร้างกระบวนการแบบทำทาย	3.65	0.77	สูง
การสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม	3.48	0.70	ปานกลาง
การทำให้คนอื่นได้สร้าง	3.79	0.74	สูง
ความสามารถการเป็นแบบอย่าง	3.67	0.71	สูง
การเสริมสร้างกำลังใจ	3.93	0.89	สูง

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา ด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ พบว่า เพศไม่มีผลต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ในขณะที่ปีการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยชั้นปีที่ 1, 3 และชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้สูงกว่า ชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ที่มีต่อลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี พบว่า เพศและชั้นปีไม่มีผลต่อลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้แตกต่างกัน

คุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้	เพศ	$\bar{X}$	SD	t	df	Sig.
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	ชาย	3.83	.80	1.29	200	.34
	หญิง	4.03	.98			
ด้านความรู้	ชาย	3.43	.74	-4.9	200	.95
	หญิง	3.37	.76			
ด้านความคิดและปัญญา	ชาย	3.63	.67	-2.9	200	.12
	หญิง	3.59	.77			
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ชาย	3.59	.88	.98	200	.40
	หญิง	3.72	.82			
ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	ชาย	3.15	.80	1.09	200	.24
	หญิง	3.28	.72			

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์คุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้จำแนกตามปีการศึกษา

คุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.62	3	1.54	1.77	.154
	ภายในกลุ่ม	172.10	198	.87		
	รวม	176.71	201			
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	5.91	3	1.97	3.58	.015*
	ภายในกลุ่ม	108.93	198	.55		
	รวม	114.85	201			
ด้านความคิดและปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3.49	3	1.16	2.16	.095
	ภายในกลุ่ม	106.96	198	.54		
	รวม	110.45	201			
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3.75	3	1.25	1.82	.145
	ภายในกลุ่ม	135.95	198	.69		
	รวม	139.70	201			
ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	ระหว่างกลุ่ม	1.89	3	.63	1.14	.333
	ภายในกลุ่ม	109.12	198	.55		
	รวม	111.01	201			

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา พบว่า คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีสาขาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($r=.71$) คือ ภาวะผู้นำ (ภาพรวม) และคุณลักษณะตามมาตรฐาน (ด้านความคิดและปัญญา, ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล) รองลงมา ($r=.70$) คือ ภาวะผู้นำ (ด้านการสร้างกระบวนการแบบทำทนาย) และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ (ด้านความและปัญญา) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับที่ต่ำที่สุด ($r=.36$) คือ ภาวะผู้นำของนักศึกษา (ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ) และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ (ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท โดยรวม

ภาวะผู้นำของนักศึกษา	คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้					
	คุณธรรมและจริยธรรม	ความรู้และความรู้	ความคิดและปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	การวิเคราะห์เชิงตัวเลข	มาตรฐานการเรียนรู้โดยรวม
การสร้างกระบวนการแบบทำทนาย	0.64**	0.46**	0.70**	0.62**	0.45**	0.54**
การสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม	0.46**	0.37**	0.52**	0.51**	0.43**	0.42**
การทำให้คนอื่นได้สร้าง ความสามารถ	0.59**	0.50**	0.62**	0.67**	0.42**	0.53**
การเป็นแบบอย่าง	0.60**	0.56**	0.65**	0.65**	0.50**	0.58**
การเสริมสร้างกำลังใจ	0.58**	0.45**	0.60**	0.63**	0.36**	0.48**
ภาวะผู้นำนักศึกษาโดยรวม	0.66**	0.54**	0.71**	0.71**	0.50**	0.59**

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ทที่มีระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้เฉลี่ยโดยรวมในระดับปกติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับคุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความคิดและปัญญา และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยรวมเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ขณะที่ระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ และด้านการวิเคราะห์ตัวเลข เกิดขึ้นปานกลาง สอดคล้องกับ ทศนิยม และคณะ (2549) ศึกษาในระดับคุณลักษณะและเปรียบเทียบมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำแนกตามคณะที่ศึกษา ผลการวิจัยสรุปว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ประเมินคุณลักษณะผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรีที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ในระดับดีทุกด้าน และประเด็นคุณลักษณะรายชื่ออยู่ในระดับดีทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นคุณลักษณะทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศที่ได้ผลประเมินในระดับปานกลาง และวิทยาลัยนานาชาติดิษะศรีนคร มีผลการประเมินคุณลักษณะ ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่อยู่ในระดับดีทุกด้านและทุกประเด็น ยกเว้นคุณลักษณะทักษะการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศที่นักศึกษาทุกคนประเมินในระดับปานกลาง มีเพียง

วิทยาลัยนานาชาติดิษะศรีนครที่ประเมินในระดับดี และความสามารถในการคิดคำนวณ และสถิติอย่างง่าย เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ธีววรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร และประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการและผู้สอนของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 92 คน พบว่าคุณลักษณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขณะที่อัจฉราวรรณ ณ สงขลา และคณะ (2554) วิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นชั้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อคุณลักษณะของบัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นชั้นทั้ง 6 ด้านโดยรวมในระดับมากและเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45, 4.37, 4.24, 4.23 และ 4.06 ตามลำดับ

2. จากการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท พบว่า มีระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา เฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างกระบวนการแบบทำทนาย ด้านการทำให้คนอื่นได้สร้างความสามารถ ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการเสริมสร้างกำลังใจ

เกิดขึ้นอยู่ในระดับสูง ขณะที่มิระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม และด้านภาวะผู้นำของนักศึกษาโดยรวมเกิดขึ้นปานกลาง มีความสอดคล้องกับ Posner & Brodsky (1993) ในปี 1992 และ 1993 ได้ศึกษาภาวะผู้นำของนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า พฤติกรรมของบุคลากรทางการศึกษาทั้ง 5 ด้าน เฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง ซึ่งใกล้เคียงกับ รัชสา พิมพา (2557) ศึกษาภาวะผู้นำของนิสิตครู หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (กศบ. 5 ปี) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 813 คน พบว่า นิสิตครูหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา มีลักษณะของผู้นำอยู่ในระดับปานกลางและส่วนใหญ่เป็นผู้นำแบบจิตวิญญาณ (Spiritual leadership) และ ภาวดี อนันต์นาวี (2549) วิเคราะห์ภาวะผู้นำของนิสิตสตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตสตรีซึ่งศึกษาในระดับปริญญาโท ระหว่างปี 2545-2547 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนิสิตสตรีด้านการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) อยู่ในระดับเกณฑ์มาก เกณฑ์ปกติภาวะผู้นำเท่ากับ 28.91-78.38 ภาวะผู้นำด้านการแลกเปลี่ยน (Transactional leadership) อยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำนิสิตสตรีจำแนกตามตำแหน่ง อายุและประสบการณ์การทำงานโดยรวม และรายได้ไม่แตกต่างกัน

3. จากการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา พบว่าผลทดสอบทางสถิติ แสดงว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้ และการศึกษาศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน พบว่าชั้นปีการศึกษาที่แตกต่าง

กันมีคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการศึกษาเกี่ยวกับเพศ และชั้นปีการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผลต่อลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี พบว่า เพศและชั้นปีที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีส่วนใกล้เคียงกับ Adrianna และ Deb (2000) ได้ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในเด็กนักเรียนโดยการศึกษานักเรียนจำนวน 9,731 คน จาก 352 สถาบัน โดยการศึกษามุ่งทำความเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องเพศ และเชื้อชาติที่แตกต่างมีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำมีความจำเป็น และมีความแตกต่างกันในคุณลักษณะบุคคลที่แตกต่างกัน และภาวดี อนันต์นาวี (2549) วิเคราะห์ภาวะผู้นำของนิสิตสตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตสตรีซึ่งศึกษาในระดับปริญญาโท ระหว่างปี 2545-2547 ได้เปรียบเทียบภาวะผู้นำนิสิต สตรีจำแนกตามตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงานโดยรวม และรายได้ไม่แตกต่างกัน

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท ในภาพรวม และรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสูง และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด คือ ภาวะ

ผู้นำของนักศึกษาในภาพรวมและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านความคิดและปัญญา และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมา คือ ภาวะผู้นำของนักศึกษา ด้านการสร้างกระบวนการแบบทำทนายและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านความคิดและปัญญา ขณะที่คู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด คือ ภาวะผู้นำของนักศึกษา ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ดังนั้น สรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีในภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Posner & Brodsky (1993) ในปี 1992 และ 1993 ได้มีการใช้เครื่องมือการวิจัย S-LPI เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า พฤติกรรมของบุคลากรทางการศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสูง กับทักษะทั้ง 5 ด้านของภาวะผู้นำของนักศึกษา และในปีต่อมาพวกเขายังพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของผู้ช่วยวิจัยกับภาวะผู้นำของนักศึกษา และ Logue, Hutchens & Hector (2005) ได้ทำการศึกษาถึงปรากฏการณ์ในเรื่องประสบการณ์ของภาวะผู้นำในนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำความเข้าใจในประสบการณ์ของนักศึกษาในการเข้าสู่ภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) โดยการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมจำนวน 6 คนซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย Southeastern University ในประเด็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในภาวะผู้นำ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เห็นตรงกันว่า ปัจจัยด้านบุคคล การกระทำ และองค์การ มีผลต่อประสบการณ์เชิงบวก (Positive experience) ของนักศึกษา และยังนำไปสู่ความเข้าใจในงานของ Smart et al. (2002) ที่ได้

ทำการศึกษาอิทธิพลของรูปแบบรายจ่ายของสถาบันต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้นำในนักศึกษา โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบรายจ่ายของสถาบันการศึกษากว่า 300 แห่ง และการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของความสามารถด้านภาวะผู้นำในช่วงมากกว่า 4 ปี ซึ่งผลของการศึกษาพบว่า รูปแบบรายจ่ายของสถาบันมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความเติบโตทางด้านภาวะผู้นำของนักศึกษา จากผลการศึกษาผู้วิจัยแนะนำการส่งเสริมภาวะผู้นำในนักศึกษาจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้รับผิดชอบได้รับการส่งเสริมทางด้านรายจ่ายจากทางสถาบัน

สรุปผลการวิจัย

คุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ท อยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ หากแยกตามเพศ จะไม่มีความแตกต่างกัน แต่หากแยกตามปีการศึกษา พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีแยกตามเพศ และปีการศึกษาไม่มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรมและรีสอร์ท มีระดับคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้เฉลี่ยโดยรวมในระดับปกติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ และด้านการวิเคราะห์ตัวเลขเกิดขึ้นเป็นบางครั้งบางคราว ซึ่งผู้วิจัย

เห็นว่าควรมีการเพิ่มเติมหรือให้ความสำคัญในส่วนนี้มากยิ่งขึ้น

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี สาขาการจัดการโรงแรม และรีสอร์ทมีระดับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาเฉลี่ยโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณลักษณะด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรมีการพัฒนาส่งเสริมแนวคิดในการสร้างแรงบันดาลใจแก่นักศึกษาเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดมุมมองที่กว้างมากขึ้นและเพิ่มการสร้างวิสัยทัศน์ในขณะเดียวกัน

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้ ในขณะที่ชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกันมีคุณลักษณะมาตรฐานการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งควรมีการปรับรูปแบบการส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับชั้นปีให้มากขึ้น โดยในส่วนของคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี ในขณะที่ชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีไม่แตกต่างกัน ควรมีการพัฒนาให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นตามชั้นปีการศึกษา

4. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีในภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน โดยในด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุดคือ ภาวะผู้นำของนักศึกษา ด้านการเสริมสร้างกำลังใจ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ซึ่งควรมีการพัฒนาในสองด้านนี้เพิ่มเติม

5. สถาบันการศึกษาอื่นๆ สามารถนำรูปแบบการวิจัยไปใช้ในการประเมินของคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาในสถาบันนั้นๆ ได้

6. จากผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ซึ่งส่งผลด้านความคิดและปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้น จึงสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนการสอนของอาจารย์ของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและมีความเป็นผู้นำ

เอกสารอ้างอิง

ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ. (2554). รายงานการวิจัยเรื่อง *คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ทัศนีย์ และคณะ. (2549). ศึกษาคุณลักษณะมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. *บทความวิจัยเสนอในการประชุมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 พฤษภาคม 2556*, pp. 459 – 468. การประชุมวิชาการหาดใหญ่วิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2549). การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของนิสิตสตรีระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 17(2), 63-76.

- รภัศศา พิมพา. (2557). *ภาวะผู้นำของนิสิตครูหลักสูตร
การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ. 5 ปี) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ (ปริญญาบัณฑิตการศึกษา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.*
- วิทยาลัยดุสิตธานี. (2557). วิทยาลัยดุสิตธานี. สืบค้น
จาก <https://dtc.ac.th/>
- อัจฉราวรรณ ณ สงขลา และคณะ. (2554). *รายงานการ
วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
สินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.*
- Adrianna, K. & Deb, M. (2000). Expanding our
understanding of student leadership
development: A study exploring gender
and ethnic identity. *Journal of College
Student Development, 41*(1), 55-69.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining
sample size for research activities. *Educational
and psychological measurement, 30*(3),
607-610.
- Logue, C. T., Hutchens, T. A., & Hector, M. A. (2005).
Student leadership: A phenomenological
exploration of postsecondary experiences.
Journal of College Student Development, 46(4), 393-408.
- Posner, B. & Brodsky, B. (1993). The leadership
practices of effective RAs. *Journal of
College Student Development, 34*(4), 300-
304.
- Smart, J. C., Ethington, C. A., Riggs, R. O. & Thompson,
M. D. (2002). Influences of Institutional
Expenditure Patterns on the Development
of Students' Leadership Competencies.
Research in Higher Education, 43(1), 115-
132.